

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:09.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVIII

Price 15c
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — šeštadienis, Gegužio-May 22 d., 1971 m.

Kaina 15c

121

PRANCŪZIJA SUTINKA ILEISTI BRITANIJA

SOVIETŲ ŽYDŲ VEIKĖJAS VERGELIS ATMETA ŽYDŲ KALTINIMUS MASKVAI

MASKVA. — Leningrado teismas nuteisė devynis sovietų žydus kalėjimo bausmėmis nuo 10 metų iki vienerių metų. Didžiausią bausmę gavo 39 metų inžinierius Butman — 10 m. Dr. Korenblit gavo 7 m., Kaminsky — 5 m., Mogilever — 4, Dreizner, Korenblit (brolis dr. Korenblito) ir Boguslavski — visi po 3 metus ir 30 gydytojas Stibans — m. Teisėja pareiškė, kad trys žydai Dreizner, Korenblit ir Mogilever gavo sumažintas bausmes, nes jie nuosirdžiai apgailestavo savo klaidas ir kvotos metu padėjo milicijai išaiškinti nusikaltėlius. Reiškia žydų grupėje buvo ir išdavikų.

Vieno tokio žydo laiškas yra "New York Times" laikraščio penktadienio laidoje. Sovietų žydų laikraščio "Sovietisch Heimland" redaktorius Aron Vergelis rašo, kad jis su dideliu nusiste-bėjimu skaito Amerikos spauda apie žydų vargus Sovietų Sąjungoje, kad draudžiama žydų kultūra, kad žydų masės trokšta išvažiuoti ir kitas nesąmones.

Vergelis, kaip redaktorius, žina apie žydų kultūrą Sovietų Sąjungoje. Žydų kilmės sovietų piliečiai yra padarę ir dabar daro didelius įnašus į daugiaautinę sovietų kultūrą. Jis nežina, kiek knygų išleidžiama Yiddish kalba New Yorke, tačiau Sovietų Sąjungoje, nors ten žydų mažiau, kaip Amerikoje, žydiškų knygų išleidžiama kasmet labai daug.

New Yorke užsidarė žydų teatras, tuo tarpu Sovietų Sąjungoje yra žydų teatrai, profesionalų ir mėgėjų. Vilnių, Kauną, Kišinevą, Dvinską, Birobidžaną ir kitose vietose. Žydų dainos rašomos ir plėkštelės ir platinamos.

Panašus melas liečias ir žydų norą išvažiuoti. Vergelis išu-dijavęs ir patyręs tiesą: tik la-bai nežymus skaičius žydų siekia leidimo išvažiuoti. Dažniau-siai tokį norą turi asmenys, ku-rie siekia susijungti su gimine-mis Izraelyje. Visi žydai, ku-rie nori išvažiuoti, gali, kasmet apie 1,000 žydų išvažiuoja. Ži-noma, jiems neleidžiama grobti lėktuvų, pridėjo Vergelis. Di-džioji sovietų žydų dauguma yra pasišventę aukštiesiems socializmo tikslams, kaip ir kitos sovietų tautybės ir atmeta ryžtingai zi-onistų pretenzijas.

Vergelis sako, kad tokį melą skleidžia Izraelio zionistai to-dėl, kad sugrįžti į jų svajones. Zionistai galvoja, kad įsteigus Izraelį, viso pasaulio žydai sku-bės į jį gyventi, bet taip neatsi-tiko. Zionizmas ideologiškai ir politiniai yra bankrutavęs.

Gomulka išėjo iš valstybės tarybos

VARŠUVA. — Buvęs Lenki-jos komunistų partijos vadas Go-mulka buvo atleistas, jam pa-čiam prašant, iš Valstybės Ta-rybos, kurioje yra 16 narių. Tuo būdu Gomulka išėjo iš visų Len-kijos valdžios organų ir yra tik paprastas seimo narys. Pasku-tiniam seimo posėdyje Gomul-ką nedalyvavo. Sakoma, kad jis serga kraujo apytakos sutriki-mu, kuris palietė jo regėjimą.

Varšuvoje neabejojama, kad Gomulkos atleidimas iš valsty-bės tarybos yra ne dėl kokios li-gos, bet dėl "rimtų klaidų", ku-rias padarė jo vadovaujama par-tija ir kurios privėdė prie gruodžio mėnesio darbininkų riau-šių.

IŠ VISO PASAULIO

SANTIAGO. — Čilės vyriausybė priverė amerikiečių Cer-ro korporaciją parduoti savo va-rio kasyklą ir įrengimus Čilei už 55 mil. dol.

BOSTONAS. — Vos pasibaig-us amerikiečių ir sovietų dele-gacijų pasitarimams dėl žuva-vimo teisių prie Amerikos krantų, sovietų laivai vėl sugadino dviejų amerikiečių vėžių gaudy-tojų tinklus.

BONA. — Vak. Vokietijos vy-riausybė pareiškė pasitenkini-mą senato balsavimu, kuris at-metė sen. Mansfieldo pasiūly-mą sumažinti per pusę Ameri-kos kariuomenę Europoje.

WASHINGTONAS. — Prezi-dento dukterė Patricia po savo ve-dybų birželio 12 d. su Edward Finch Cox, gyvens Cambridge, Mass., netoli Harvardo univer-siteto. Jaunavedžiai išsineša-vo butą su dviem miegamais už 180 dol. Tame name yra dar 15 butų. Vienas bus išnuomotas Slaptosios Tarnybos, kuri sau-gos naują šeimą.

LONG BEACH. — Laidotu-vių direktorius John Savino ge-rokai išsigančiodami, kai pradėjo ruo-šti mirusios moters kūną laido-tuvams, o ši pradėjo kosėti. Li-goninė buvo paskelbusi, kad po-mia Roseberry mirė po širdies smūgio. Doktorai bando išgy-dyti "mirusią" moterį ir gal-voja, kad vežama greitosios pa-galbos mašina į laidotuvų kop-lyčią, moteris nuo kratymo at-sigavo, širdis vėl pradėjo plak-ti. Roseberry dabar gydoma, ta-čiau — kitoje ligoninėje.

Amerika sutinkanti priimti Kiniją

HONG KONGAS. — Iš Japo-nijos gautomis žiniomis, Mark Gayn, žinomas Kanados žurnas-tistas paskelbė, kad Amerika nu-tarė daugiau nesipriešinti kom-unistinės Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas. Amerika paprašiusi Japonijos ištirti, kaip pasisektų praversti naują formu-lę, pagal kurią Kinija būtų pri-imta į JT ir užimtų Saugumo Taryboje Kinijai skirtą nuolat-inę vietą kartu su kitomis di-džiosiomis valstybėmis. Tauti-nė Kinija būtų išmesta iš Sau-gumo Tarybos, tačiau galėtų likti Jungtinėse Tautose, kaip Formozos atstovė.

Japonija patyrė, kad apie 20 svarbesnių valstybių paremtų šitokį planą. Susilaikiusi tik Bri-tanija. Pati Tautinė Kinija greičiausiai pasitrauktų iš organi-zacijos. Japonija irgi pritarė Tautinės Kinijos pakeitimui Saugumo Taryboje, bet reika-lautų dviejų trečdalių balsų, nes toks pakeitimas pagal JT nuosta-tus būtų "svarbus klausimas".

Amerikiečiai jau gerai pažįsta prezidento Nixono profilį. Fotografija buvo daryta helikopteryje, kuriuo prezidentas skrido apžiūrėti būsimą Valstybinio Parko prie įėjimo į New Yorko uostą.

Kanada laikysis savitos politikos

MASKVA. — Kanados prem-jeras Trudeau Maskvos spaudos konferencijoje pareiškė, kad Ka-nada svarstys būdus sumažinti Europoje kariuomenę. Kanada, kuri yra NATO narė, turi Euro-poje 5,000 karių, anksčiau, prieš kariuomenės sumažinimą Kanada turėjo 10,000 karių. Be to, Kanadoje yra vienas pa-rašutininkų batalionas, laiko-mas NATO žinioje. Reikalui esant, jis galėtų būti skubiai perkeltas į Europą.

Kanados užsienio reikalų mi-nisteris Sharp, premjerui išvy-kus, eina jo pareigas. Jis parla-mente pareiškė, jog susitarimas su sovietais dėl artimesnių ryšių negali prilygti Kanados santy-kiams su Amerika, Britanija ar Japonija. Su tomis šalimis Ka-nada turi daug platesnius ryšius.

Premjeras Trudeau spaudai pareiškė, jog daug kanadiečių bijo Amerikos ir jos labai di-delės įtakos Kanadai, todėl jis bandęs vesti nepriklausomą Ka-nados užsienio politiką, kuri ne-priklausytų nuo didžiojo kaimi-ko — Amerikos.

SAIGONAS. — Praėjusią sa-vaitę Vietnamas buvo mažiau ka-ro aukų. Kovose žuvo 24 ame-rikiečiai ir 240 buvo sužeisti. Vietnamiečių žuvo 280 ir su-žeistų buvo 812. Šiaurės Viet-namas neteko 1,400 karių.

Vakaru Vokietijos koncleris Willy Brandt turi daug rūpesčių, tačiau šioje nuotraukoje jis linksmas. Kancelis dalyvavo britų laikraščio "The Guardian" 150 metų sukakties mi-nėjime.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Komunistai susprogdino vieno P. Vietnamo kaimo drė-nimo sistemą, kurią laisvalai-kiai pastatė amerikiečių kareiviai. Aštuoni vietnamiečiai, ku-rie saugojo kaimą, buvo nužu-dyti.

◆ Jaunas Baltimorės gyven-tojas, žinomo politiko 25 m. sū-nus, paėmė per daug narkotikų ir nagais išplėšė sau abi akis. Paskutiniu metu narkotikų rin-koje įmėta parjavinėti gyvulius raminančius vaistus, kurie žmo-gui atima skausmo pajautimą.

◆ Montreolio policija suėmė 70 jaunuolių, kurie demonstravo prieš karą Vietname ir bandė žygiuoti į Amerikos konsulatą. Sužeisti 25 demonstrantai ir 8 policininkai.

◆ General Motors bendrovės suvažiavime pirmininkas pareiškė, kad bendrovė jau daug iš-leido pinigų, ieškodama būdų su-mažinti oro teršimą, bus išleis-ta dar 150 mil. kad automobiliai netęstų oro.

◆ Great Falls, Montanoje vienas tėvas gavo 15 metų ka-lėjimo. Jis parūpino LSD nar-kotikų savo 16 metų sūniui. Ka-da šis pradėjo narkotikus nau-doti, tėvas parūpino daugiau ir liepė vaikui platinti juos apy-linkės jaunimo tarpe. Teisėjas pareiškė nematęs savo karjero-ję pavojingesnio visuomeni nu-sikaltėlio, kaip toks tėvas.

◆ Izraelio vicepremjeras Allon pareiškė, kad Izraeliui teks už-mokėti už Egipto valdžios pasi-keitimus, nes Amerika galvoja, kad Egiptas dabar bus palan-kesnis vakarams ir bandys spausti Izraelį nusileisti Egipto reikalavimams.

Kiniją giria, o Ameriką — peikia

RAWALPINDI. — Pakistano spaudoje daug rašoma apie Ki-nijos paramą Pakistanui, tačiau vis nepamirštama pridėti, kad Amerika, prasidėjus bengalų su-kilimui Rytų Pakistane, nu-traukė Pakistanui savo paramą. Kaip pasitaiko ir kituose kraš-tuose, Amerikos didelė parama pamirštama, o komunistų ma-ža — labai iškeliamą. Amerika Pa-kistanui yra davusi 20 kartų daugiau, negu Sovietų Sąjun-ga ir Kinija kartu paėmus.

Amerikos paramą Pakistanui prisimena tik sukilėliai bengalai, kurie kaltina Washingtoną, kad tas remia juos žudančią cen-trinę Pakistano valdžią. Duoda-ma ar neduodama Pakistanui paramą, Amerika susilaukia tik priekaištų.

Pirmoji kardžuvės gyvsidabrio auka

NEW YORKAS. — Viena New Yorko gyventojų jau tapo apnuodytos žuvies-merkurio ar-gyvsidabrio nuodų auka. Ši 38 m. moteriškė nutarusi numesti svorį ir pradėjusi kardžuvės die-tą. Ji nieko nevalgė tik šią lie-są žuvį — keturias uncias prieš-piečiama ir šešias — pietum. Per devynis mėnesius ji nume-tė 45 svarus, tačiau ėmė pas-tebėti įvairius simptomus: le-dukos, galvos skausmas, akty-silpnėjimas ir drebulį. Manyda-ma, kas tie simptomai atsirado dėl svorio netekimo, ji į dak-tarus nesikreipė, bet, kiek pasto-rėjusi, vėl griebėsi kardžuvės dietos.

Po dviejų metų moteriškės, kurios pavardė neskelbiama, sveikata tiek pablogėjo, kad ji kreipėsi į daktarus. Šie gerai pa-tikrinę nutarė, kad jos liga nė-ra fizinė, bet psichiatrinė. Ji lankė psichiatrą kas savaitę, bet pagerėjimo nesimatė. Tik kada vienas rimtas neurologas, pa-skaitęs jos ligos istoriją, pra-dėjo ieškoti organinių nuodų jos kūne, paaiškėjo, kad ji pil-na gyvsidabrio nuodų ir pradė-ta ja tinkamai gydyti. Ji šiek tiek pagerėjo, tačiau nežinia, ar jos sveikata visiškai pasitaisys.

◆ Izraelio vicepremjeras Allon pareiškė, kad Izraeliui teks už-mokėti už Egipto valdžios pasi-keitimus, nes Amerika galvoja, kad Egiptas dabar bus palan-kesnis vakarams ir bandys spausti Izraelį nusileisti Egipto reikalavimams.

Naujas visos Amerikos Prekybos Rū-mų pirmininkas yra Winston-Salem, N. C. banko direktorius Archie Davis.

PADARYTAS ŽINGSNIS PIRMYN Į JUNGTINES EUROPOS VALSTYBES

PARYŽIUS. — Po Britanijos premjero Heath ilgų dery-bų su Prancūzijos prezidentu Pompidou abu paskelbė, kad Brita-nijai kelias į Europos Bendrąją Rinką yra atidarytas. Abu po-litikai sutiko, kad jie nori sukurti Europą, kuri pasaulyje turėtų didesnę įtaką ir galėtų atsverti didžiąsias galybes: Ameriką ir Sovietų Sąjungą. "Mūsų pažiūros yra pakankamai artimos, kad galėtume be pesimizmo testuoti derybas toliau", pareiškė presiden-tas Pompidou. "Mes sutinkame dėl bendro Europos koncepto, dėl jos organizavimo ir jos tikslų", pasakė Pompidou.

Amerika turinti paspausti Izraelį

KAIRAS. — Egipto presiden-tas Sadat pasakė 90 min. kal-bą Nacionalinėje Asamblėjoje, kurios pirmininkas, du vicepi-rmininkai ir dar 15 narių iš 360 narių skaičiaus praėjusią savai-tę buvo suimti už samokslą prieš prezidentą planavimą. Sadatas palietė kalboje patį samokslą, kurį ruošusi slapta Arabų So-cialistų Unijos grupė. Nors Sa-datas pasakė, kad ta grupė bu-vusi linkusi į komunizmą, jis toje pačioje kalboje pagyrė So-vietų Sąjungą už "garbingą" el-gesį ir paramą Egiptui. Šie jo žo-džiai susilaukė atstovų plojimo.

Sadatas pareiškė kalboje, jog Amerika privalanti paspausti Izraelį, nes iš Egipto daugiau nuolaidų nebus. Egipto ka-riuomenė trokštanti karo ir Sa-datui esą nelengva kariuomenę prilaikyti. Egipto pasiūlymas atidaryti kanalą lieka nepakeis-tas, tačiau priimti Egipto nu-rodymas sąlygas, kurios yra: ka-nalo atidarymas nėra atskiras klausimas, bet tik dalis Izraelio pasitraukimo iš okupuotų žemių ir dalis visiško susitarimo. Ne-gali būti kalbos, kad Egipto ka-riuomenė neperžengs kanalo į rytinę jo pusę, iš kurios turi pa-sitraukti Izraelis. Negali būti jokios pastovios paliaubų sutar-ties, kol nors vienas izraelitas liks arabų žemėje.

Sadatas pavedė asamblejai pa-rašyti naują Egipto konstituciją ir pranešė, kad jis nekandida-tuos į prezidento vietą 1976 me-tų rinkimuose. Jis pareiškė, kad jau prezidentas Nasseris matė sunkumus arabų socialistų par-tijoje, tačiau karas su Izraeliu nedavęs jam laiko išvalyti par-tijos vadovybę. Nasserio užra-šai apie partijos problemas din-go po Nasserio mirties iš jo sei-fų jo namuose. Kažkas tuos už-rašus pavogė.

Sadatas pavedė asamblejai pa-rašyti naują Egipto konstituciją ir pranešė, kad jis nekandida-tuos į prezidento vietą 1976 me-tų rinkimuose. Jis pareiškė, kad jau prezidentas Nasseris matė sunkumus arabų socialistų par-tijoje, tačiau karas su Izraeliu nedavęs jam laiko išvalyti par-tijos vadovybę. Nasserio užra-šai apie partijos problemas din-go po Nasserio mirties iš jo sei-fų jo namuose. Kažkas tuos už-rašus pavogė.

Svetlana Stalinaite pagimdė dukterį

SAN RAFAEL. — Buvusio sovietų diktatoriaus dukterė Svet-lana Kalifornijoje pagimdė duk-terį ir pavadino ją Olga. Duk-tė ir motina abi sveikos. Svet-lana Peters, architekto William Peters žmona, pareiškė ligoni-nėje, kad ji labai laiminga ir kad "ši graži mergaitė dar dau-giau susiprins mano ryšius su šia šalimi".

Svetlanos vyro sesuo yra po-nia Hayakawa, pagarsėjusi San Francisco kolegijos presiden-to žmona. Hayakawa kietai ko-tyvo prieš studentų riaušius.

Pranešama, kad netrukus Sta-lino dukterė su savo nauja šeima apsigyvens Springs Green mie-ste Wisconsin. Du Svetlanos vaikai, jau suaugę, gyvena Mas-koje.

Prancūzų laikraštis "Le Figa-ro" pirmame puslapyje paskel-bė vedamąjį, kuriame sako, kad padėtis žymiai pasikeitė, nes ne-bėra de Gaulle, kuris vetavo bri-tų įstojimą į Europos rinką 1963 ir 1967 metais. Be to, paskuti-niais metais ir pats de Gaulle suprato, kad neįmanoma išjungti Britanijos iš Europos reikalų. Praeityje Prancūzija ir Brita-nija visada suardėdavo, kai kil-davo Vokietijos pavojus. Ir šiuo atveju Vakarų Vokietijos ga-lybė padėjo Prancūzijai pakeis-ti savo nuomonę apie Britaniją, sako laikraštis.

Nepaslapsti, kad britų kan-didatūra smarkiai rėmė Vokie-tija ir Olandija. Prancūzija bi-jo, kad Britanija, būdama rin-gas, vis vien palaikys artimus ryšius su Amerika ir su savo komonvelto valstybėmis. Paaiškėjo, kad Britanija atsisakys savo specialių ryšių su JAV ir ben-drai su kitomis Europos valsty-bėmis spirsis prieš Amerikos dominavimą.

Artimoje ateityje tas teks iš-spresti praktiškus britų įstojimo klausimus. Derybos bus ilgos ir kietos, tačiau joms pasibaigus, Vakarų Europoje bus sukurta 250 milijonų gyventojų prekybos sritis, kuri sieks ir politinio ap-jungimo. Amerikai: tas reikš dar stipresnę konkurenciją bi-zyje ir prekyboje.

Artimoje ateityje tas teks iš-spresti praktiškus britų įstojimo klausimus. Derybos bus ilgos ir kietos, tačiau joms pasibaigus, Vakarų Europoje bus sukurta 250 milijonų gyventojų prekybos sritis, kuri sieks ir politinio ap-jungimo. Amerikai: tas reikš dar stipresnę konkurenciją bi-zyje ir prekyboje.

Apie amerikiečių šeimų uždarbius

WASHINGTONAS. — Ame-rikos statistikos biuras paskel-bė, kad 1970 metais pirmą kar-tą per devynerius metus Ame-rikos gyventojų perkamoji ga-lia nepadidėjo, bet sumažėjo. Šeimos pajamų vidurkis per me-tus buvo 9,870 dol., kas buvo 440 dol. daugiau už 1969 m. vi-durkį. Tačiau infliacija, kainų kilimas tą padidėjimą panaiki-no ir perkamoji galia nusmuko 1.2%.

Tais pačiais 1970 m. pirmą kartą per 10 m. padidėjo netur-tingų šeimynų skaičius. Statisti-ka atidengia ir skirtumus uždar-biuose. Moterys, dirbusios pil-ną laiką, uždirbo tik 60% to, ką uždirbo vyrai. Nėgrai uždirbo 65% to, ką uždirbo baltieji.

Kiek reiškia uždarbių srityje svietimas, matosi iš statistikos. Universitetus baigusieji su 16,000 dol. per metus uždarbio vi-durkiu uždirba tris kart daugiau už žmones, nebaigusius pradžios mokyklos. Pietinėse valstijose uždarbiai yra apie 2,000 dol. mažesni už šiaurės uždarbius.

Iš viso apie 25.5 milijonai še-i-mynų, arba 49%, uždirba per metus 10,000 dol. Prieš 10 me-tų tokių šeimų buvo mažiau — 40%. Iš visų Amerikos 52 mil. šeimų 14% turėjo 4,000 dol. ar mažiau uždarbio per metus, o 17.7% uždirbo tarp 15,000 ir 25,000 dol. Pusė nuosimėto už-dirbo 50,000 ar daugiau.

Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave.
1971 M. GEGUZES MĖN. 29, 30 IR 31 DIENOMIS —
SEŠTADIENI, SEKMADIENI IR PIRMADIENI.
Pradžią 8 val. vakaro visomis dienomis.
Bilietai: MARGINUOSE, 2511 West 69th Street ir
vaidinimų dienomis prie įėjimo.

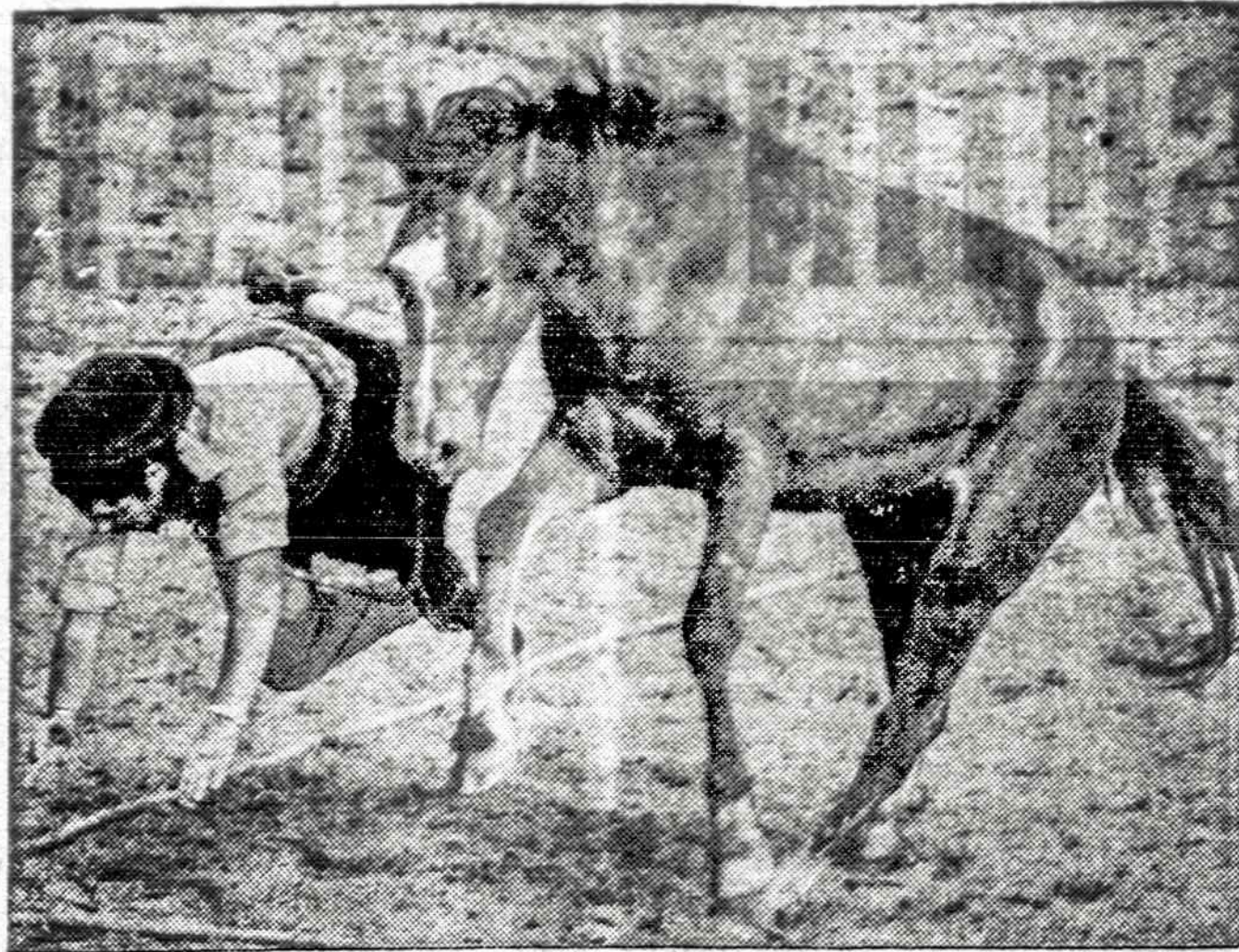
LB JAUNIMO TEATRAS stato Anatolijaus Kairo trijų veiksmų dramą
P A L I K I M A S
Režisūra, muzika, scenarijos ir efektai — DARIUS LAPINSKAS

Vaidina
LB Jaunimo Teatro
aktoriai

PRISIMENANT DOLERIO "KRIZĘ"
SENESNIAIS LAIKAIS

Kai dabar Vokietijoje mažiau dūdamą vokiškų markių už amerikonišką dolerį ir imama visur kalbėti apie dolerio krizę, tad tokiu atveju tenka prisiminti beveik panašius įvykius Lietuvoje, maždaug prieš 47 metus. Mat, tais laikais, kai Lietuvoje buvo įvesti lietuviški pinigai, kurių vienetas buvo litas, tad iš pradžių už vieną amerikonišką dolerį reikėdavo duoti dešimt litų. Bet praslinkus vieniems kitiems metams tekdamo už vieną dolerį mokėti šiek tiek mažiau negu dešimt litų, o praslinkus dešimčiai metų nuo lito įvedimo (nuo 1922 m.) už dolerį jau tekdavo duoti dar mažiau litų, beveik tik septynis litus. Ir tada niekas nekaltėdavo, kaip kad dabar, apie dolerio krizę, bet kalbėdavo apie paties lito vertės padidėjimą.

Kai 1922 metais buvo Lietuvos vyriausybės nutarta išleisti lietuviškus pinigus, vietoj dar vartotų vokiškų markių, tad žmonės pasireiškė visokių nuomonių. Kai kurie asmenys pranašavo, kad vadinamojo lito vertė turėsianti sumažėti. Apie lito vertės sumažėjimą imta daugiau kalbėti tada, kai tokio klausimo svarstymą pagvildeno visiems tada plačiau žinomas A. Voldemaras, kuris ne tik savo atvirais žodžiais, bet ir savo parašytais laikraščio straipsniais įrodinėjo lito vertės smukimą ir pranašavo, kad po kelių metų už vieną dolerį teksią mokėti ne 10 litų bet gal 15 ar 20 litų. Tai gi kai kurie žmonės ėmė manyti, kad turimas santaukas reikia paversti doleriais. Ir tuos dolerius daug kas, taip sakant, ėmė gaudyti. Tokiems žmonėms

Nepagalvokite, kad šioje nuotraukoje parodytos žmogaus ir arklio lenktynės. Argentinos "kaubojų", vadinamų gaučų raitelis tik ką nukrito nuo nepabūto arklio Buenos Aires mieste su ruošiamame rodeo.

turintiems didelių rūpesčių dėl lito vertės smukimo, atėjo į pagalbą vadinamasis Ūkio Bankas, kuris buvo įkurtas brolių Vallokačių. Į tą banką žmonės galėjo savo indėlius įnešti ne litais, bet ir doleriais, ir savo pinigus, su užaugtais procentais, atgal gauti tik doleriais. Tai gi kai kurie žmonės stengėsi savo turimus dolerius padėti Ūkio Banke, nes jiems atrodė, kad tokiu būdu galės save apsaugoti nuo lito vertės smukimo. Keliems metams praėjus vi-

si pamatė, kad lito vertė ne smunka, bet didėja, ir už vieną dolerį jau nereikia mokėti dešimt litų, bet daug mažiau. Todėl daug kas ėmė stengtis savo tuos indėlius, skaičiuojamus doleriais, pasiimti atgal, arba stengėsi tuos dolerius pakeisti litais. Visi tada vėl įsitikino, kad lito vertė nemažėja, bet didėja. Tai gi dabar ir Vokietijoje galima būtų panašiai pasakyti, kad vokiškos markės vertė yra padidėjusi, o pačiam doleriui nėra jokios krizės. A. Kelmūtis

Atostogos Urugvajaus sostinėje

Šiais metais Urugvajus renkama prezidentas. Prezidentas išrenkamas 5 metams. Partijos veda didžiausią rinkiminę kompaniją. Montevideo mieste važinėja automobiliai ir per garšakalbius ragina žmones balsuoti už krikščionių demokratų partiją. Kadangi yra tik dvi partijos — baltųjų ir raudonųjų — tai kiekviena nori rinkimus laimėti. Darbininkai, skurdžiai ir bedarbiai laukia valdžios pasikeitimo. Bėduomenė nori, kad prezidentinius rinkimus laimėtų jų — raudonųjų partija, atseit, komunistams palanki. Bėduomenė ir darbininkai remia ir pasižada balsuoti už raudonuosius. Politikieriai ir aukšti valdininkai, sulindę į valdžios aukštas vietas, nesirūpina skurde gyvenančia bėduomene. Valdžios aukštieji valdininkai turėtų žinoti, kad neturtas ir skurdas pagimdo komunizmą.

Praityje buvo nemaža atsitiktinių, kad aukšti valdininkai pasisavino (pagrobė) milijonines sumas valdžios pinigų ir išbėgo į kaimynines Čilės ir Brazilijos valstybes ar kitur.

Urugvajaus gamta graži, kraštas turtingas, tik viena nelaimė, kad labai parandonavęs. Kaimyninė Čilės valstybė jau turi prezidentą marksistą Alende. Tai gi Urugvajaus pašonėje yra atsiradęs lyg ir antroji Kuba, tik jos prezidentas Alende dar nespėjo užsiauginti Castro barzdos.

Naujųjų šaukimo į kariuomenę nėra. Jauni vyrai stoja į kariuomenę patys. Vadinasi, savanoriai. Urugvajus turi per 80,000 tūkst. kariuomenėje vyrų. Visi savanoriai. Rio de La Platatos vandenyse plaukioja dideli Urugvajaus turtai — žuvis. Žuvų niekas negaudo, o jų yra labai daug. Fabriko žuvis apdirbti nėra. Žvejų laivai atplaukia iš kaimyninės Čilės valstybės į Montevideo vandenį, prisigaudę žuvis ir išsiveža. Yra draudžiama svetimų valstybių žvejų laivams gaudyti Urugvajaus vandenyse žuvis, bet kas juos sukontroliuos? Sekmadienį, balandžio 25 d., 1 val. nakties mus prižadino iš

Jaunųjų poezija

Jaunutė poetė Judita Vaičiūnaitė jau yra paruošusi penkias eilėraščių knygas. Jos turėjusios palankų skaitytojų bei kritikų įvertinimą. Noriu čia kiek sustoti ties jos eilėraščių "Jūros viesulas", kuris prasideda daugtaškiu. Štai jis:

„Jau pamesta tuščių kriauklių [apyrankė,
kurį tu glostei.
Klostėmis
nukrinta rūkas. Drėgsta [kambarys.
Kaip nors išbrisis
į laukinę blaškomą birželio [šviesa.
Sutemo. Baltą smėlį sviesdamas,
jau šaukia jūros viesulas.
Ir sušausiti plaukai — lyg [raganos.
Ir džiaugsmas jau čia pat — [lyg uraganas.

Tai ir viskas. Atėjus uraganiskam džiaugsmui, padėtas taškas. Daugelių skaitytojų gilesnė prasmė liks neaiški. Žinau, kad kai kuriose redakcijose ir organizacijose turim paniečių (gal viešai ir neminėtinu amžiaus), gerai nusimanančių literatūrinuose, poetiniuose ir moraliniuose klausimuose. Gal net ge-

ganos. Kas gi daugiau, jei ne Bet ant galo visaip susiausta ir suvelta jaunutė Judita, net į raganą pasidariusi panaši, stauga pajunta artėjantį džiaugsmą — „lyg uraganą“. Neaišku. Apie tokius „uraganus“ gal tos ponitės geriau nusimano, gal jos galėtų pasakyti aiškiau? O gal tas eilėrašties iš viso ne literatūriškas? Kazys Tolūnas

LAKESIDE VILOS KVIETIMAS

Valdžiai jungiant į steigiamąjį Nacionalinį Kopkalnių Parką dalį Beverly Shores pačerių, žinomoji lietuviška vasarvietė Lakeside Villa siemet veikia paskutiniuosius metus. Sezonui pasibaigus, Lakeside Villa likviduojama ir įjungiamą į parką. Vilos savininkai maloniai kviečia savo gausius prietelius ir buvusius vasarotojus bei lankytojus per veserą pasinaudoti šia jaukia ir patogią lietuviška vasarvietę.

ST. J. ČESNAI ir
T. A. MILDŽIAI

1971 CHRYSLER

\$3,760 factory equipped

PLYMOUTH — STARTING AT \$1,915
Service Dept. open Sat. A. M.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

**SATISFACTION
GUARANTEED
AND
YOUR MONEY BACK
(PLUS INTEREST)**

**STANDARD
FEDERAL**

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 947-1140
ASSETS OVER \$149,500,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday, Friday — 9 A. M. to 8 P. M.
Saturday — 9 A. M. to 12 Noon.
Wednesday — no business transacted.

ATEINA BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daina. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniais, mirusiems kankiniams Sibiro taigose ir kovoje už laisvę, ar bailiai linkioti budeliams ir paklusti jų agentų agentams bei agitropo taktininkams, apelinantiems konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baistojo birželio tremtinis ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiama palaukti priekomunistinė spauda ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

Ljudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Vytautas Voleris, PRAGARŲ VYRESNYSIS. Premijuotas romanas, 273 psl., kainą 5 dol. Jame aprašoma kaip bolševikai valdo ir vargina žmones pavergtoje Lietuvoje.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kainą 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškoje dienoje.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS LAISVE. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasiku silikumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garbiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapčinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie diant Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1.00.

D. Kuraitis, MAGIEKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINČAS KRĖVĖ SAVO LAISKUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdži tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pieperio 77 ANEKDOTUS. 82 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJINIŲ, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

Even the seventh, or eighth, or ninth Savings Bond will be as welcome as the first. Which is one reason why they make a pretty nice gift. Especially for a wedding. And in a few years, a young couple will open up that bottom drawer to cash in their wedding Bonds. Matured and filled with interest. It'll be like found money. What's more, in a few years there might be a couple of kids. A few more expenses. Who ever heard of some found money not being put to good use? So you see, even if your Bond is the umpteenth one they get, they can use it. A lot better than three chafing dishes.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

**Did you ever hear of
returning a Savings Bond
because you got
too many?**

NAUJINIŲ
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

PO ČIURLIONIEČIŲ VIESNAGĖS — MAŽOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS

Gegužės šešioliktoji Detroito buvo karšta ir tvanki. Tai antroji šio pavasario diena su 80 Fahrenheito laipsnių temperatūra. Naujos, modernios Crestwood vidurinės mokyklos salė, nors, erdvi, su didžiule scena, vėlyvo pavasario pokštui nebuvo paruošta: dirbtinam vėsinimui neveikianti, turėjo pritaikyti žmonės scenoje ir salėje. Nepaisant to nemalonus visi, kas koncerte dalyvavo į namus grįžo kupini gražiausių įspūdžių. O dalyvių buvo labai daug, apie septynių šimtų. Ir tai ne vien Detroito bei apylinkių, ne vien kaimyninio Windsor tautiečiai, ne tik iš Ann Arboro ir Flinto, bet ir visos Grand Rapids lietuviškas aktyvas suvažiavo. Jau ne pirmas kartas, kai Grand

Rapids lietuviai pas mus didžiuoju autobusu atkanka. Tik pažiūrėkite į žemėlapi. Jiems gerokai toliau, negu patiems čiuurlioniečiams. Tai bent Michigano lietuvių solidarumas!

Bet grįžkime prie čiuurlioniečių. Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio "Čiuurlionis" — toks jo pilnas vardas — 1940 metų sausio Vilnių gimdytas, okupacijų laikais Vilniuje ir provincijoje lietuviška daina ir tautinių šokių guodės prislėgtą tautą. Vokietijoje pasiekęs didžiausio garso ir žydėjimo laikus, emigracijos apskaldytas, suluošintas, bet iš vėžių neišmūstas, prieš dvidešimt dvejus metus atsikūręs Clevelande, per tą ilgą laikotarpį daug dalyvių pakeitęs, bet vis gyvas, originalus, ga-

Alfonsas Mikulskis

lus liks, šiuo metu vėl pas mus vieši. Scena atsidaro. Tamsiai violetinės šviesos keičiamos vis skaidresnėmis, vis aiškesnėmis, iki saulutėmis pražista tautinių rūbais rėdyti mergaitės, moterys, vyrai. Žiūriu į jų drabužius ir žiūriu į jų veidus. Kur jie, iš Vilniaus ir Vienos? Kur jie, iš Langenargeno, Tuebingeno ir Muencheno? Matau, yra dar ir iš tenajos, pačių pirmųjų. Va, pora vyresnių ponų su nuometais. Va, aukštai, dešinėje, keleto vyrų veidai raudkilių išvargoti, jų parėję plaukai žili, jų žvilgsniai ilgingsi ir melancholiški. Tai ansamblio dalyviai, kurie gal ir Gedimino miestą dar matė. Didelė dauguma gi — Clevelande augę ir brendę, kiti Clevelande jau gimę. Taip, šį kartą labai daug tokių. Ar ne dešimtą kartą čiuurlioniečiai nuo 1950-tų metų į Detroitą atvažiuoja, bet šį sykį daugiausia jaunų veidų pamatėme.

Iš kur ta "Čiuurlionio" jėga, iš kur ta jaunystė? Puskapis metų yra ilgas laikas net valstybių gyvenime. O čia, va, tautinės dainos, tautinio šokio, tautinės muzikos ansamblis. Po puskapio metų ne tik nepakrėjęs, bet, priešingai, atsigaivęs ir atjaunėjęs, į kitą pasaulio kraštą sparnus pakėlęs. Šviesos keičiasi. Su jomis keičiasi tautinių rūbų spalvos. Mes iš

salės godžiai žiūrime į spalvas, į šypsancias akis. Iš dešinės pusės ateina Maestro ir pasipilia katutės. Salėje tik retas nežino, kad tas vyras yra pats "Čiuurlionio" ansamblis. Prie jo vardo grįši rašinio gale.

Pirmoje dalyje — septynios mišraus choro dainos ir keturios vyrų choro. Viskas taip, kaip programoje surašyta. Aš neminėsiu čia jų visų vardų, nes po Detroito su ta pačia programa dar seks trys koncertai. Tik tai, kas man kritinė užsildė. Pirmiausia, tai ta tradicinė, A. Mikulskio harmonizuota, "Mes padinuosim". Paskui, M. K. Čiuurlionio harm. "Anoj pusėj Nemuno", kuri mane nukėlė į bene 1945-ųjų Ravensburgą. Paskui J. Žilėvičiaus stilizuota "Anoj pusėj ežero". Paskui, vien vyrų labai subtiliai išdainuota, A. Mikulskio "Lopšinė". Visos čia paminėtos dainos mane labiausiai sujaukino. Tuo nenoriu pasakyti, kad jos buvo "geriausios", ar "geriausiai atliktos". Čiuurlioniečiai visos dainas geriausiai sudainuoja. Minėtos tik labiausiai patikėjo į mano skonį.

Antroji dalis buvo pradėta tautiniu šoku "Bledingele" (pavadinimų, ypač tautinių šokių, galėčiau tarp kabučių neraišyti; bet kadangi kelių žodžių dainų pavadinimus daug patogiau skaityti, kai jie kabutėmis išskirti, tai, dėl vienodumo, tarp kabučių rašau ir taut. šokių pavadinimus). Šokis kaip šokis, Maloni naujiena čia buvo Rytų Babicko vadovaujamas bene šešių vyrų orkestrėlis, iš visokių pučiamųjų instrumentų sudarytas. Paskui klausėme moterų choro, su vienuolika kanklininkų (atsiprašau, du iš 11 buvo berniukai). Ne akordeono čiuurlioniečiams nereikia.

Šaltoką publiką labai jaudino visomis ansamblio priemonėmis atlikta "Subatėlė". Čia plačiuose scenos iškyšuluose buvo susodintos kanklininkės, o abiejose scenos šonuose — chorisai. Miklus jaunimas, labai artistiški ir sceną susirinkę, gerai lygiuodamas šoko, o visokie instrumentai ir choras šokėjams pritarė. Lengvas šokis nekomplikuotas, bet melodinga muzika, į palubę visus kelianti daina. Nespėjo jie visi nė pabaigti, kai publika ėmė ploti ir klykti "valio", "bis". Sekęs "Kalevis" jau tokio įspūdžio nepadarė vien todėl, kad "Subatėlė" yra visų pati mėgstamiausia. Pagaliau, į šokių pabaigą nukeltas "Malūnas" (čia choristai dainavo "Ant kalno rugiai") šokėjus visiškai paplovė. Jie netekė lygiavimo ir malūno sparnai gerokai sukrypo. Mums, detroitiečiams, tai nieko, nes pažįstame ir šokį ir jaunimą. Tik su "Malūnu" Pietų Amerikoje reikią atsargiai. Su tuo šoku mūsų šilainė užsiutina jaunas ir senus amerikiečius, bet jį reikia šokti nepavargus ir gerai surepetavus, lygiuojant.

Dar kartą scena atsidarė. Dar kartą mišrus choras, su kanklinėmis ir pučiamaisiais instrumentais. Turėjo nuskambėti šešios dainos, o gavome aštuonias. Gavome todėl, kad labai prašėme. Iš jų tik pirmoji, "Lietuva, brangi", buvo J. Naujalo, o visos kitos — A. Mikulskio harmonizuotos. Po penktosios, kuri vadinas "Nuvažiav" tėvelis", maestro atsikuko į publiką ir maždaug šitaip prašė. Ruošiamės, šoko, didelei misijai. Išvažiuojame Lietuvos (?) garbei laurų parvežti. Tik ką dainuotą dainą kai kurie kritikai laiko nelietuviška, o slaviška. Tai absoliučiai neteisinga. Per ją kaip tik pasireiškia tautos kūrybinis genijus, aiški logika ir psichologinis įžvalgumas. Čia tik tiek yra duota slaviško elemento, kiek reikėjo parodyti svetimtauto, slavo, gėrios valdauninko sielos. Tas valdauninkas maldauja lietuvių tėvą, kad atiduotų jam savo dukrelę betkokia kaina, nes jam nieko kito, kaip tik tos dukrelės tereikia. Kaip genialų mūsų folkloro pavyzdį, šią dainą sąmoningai į repertuarą

DETROITO ETNINĖS GRUPĖS

Kaip Chicagoje buvo Jane Addams, taip Detroito yra naujųjų ateivių globėja Florence Cassidy

Detroito Free Press paskelbė ilgą studiją apie įvairių tautybių imigrantus ir jų pasiskirstymą įvairiose miesto dalyse.

Priskaityta iki 38 etninių grupių (tautybių) su jų svarbiausiomis institucijomis. Lietuvių institucijų pažymėta tik American Lithuanian Veterans Memorial Building, 16003 West Warren; šv. Antano lituanistinė mokykla, 3567 West Vernor, ir šv. Petro lietuvių bažnyčia, 4114 West Vernor.

Straipsnyje primenama, kaip 1911 metais laivas Lusitania atgabo ir verste išvertė į Ellis Island 2,000 naujų ateivių, kurie lyg kokie galvijai buvo laivo apačioje ankštai suslegti.

Tuomet dar nereikėjo nei pasų, nei vizų, nei daktaro pasirašyto sveikatos liudijimo. Ellis Islande buvo du sveikatos inspektoriai, kurie tik pakeldavo akių blakstienas, žiūrėdami trachomos, ir patikrindavo krūtines. Jei kurio krūtinė buvo įkristusi, tokiame nugaroje buvo krieda įbrėžiamas ženklas ir jis išvedamas iš eilės vėlesnei inspekcijai.

Panašiu būdu nuo 1900 iki 1920 metų į JAV imigravo apie 15 milijonų žmonių, daugumoje be jokio amato, nepatyrę, dažnai nesveiki, nemokę nei žodžio angliškai, priblokšti jiems nematytos naujos kultūros ir vietinių, čiaginių, amerikiečių nemėgiami ir niekinami.

Tais bedaliais susidomėjo ir nuo tol visą savo amžių jiems pašventė šiandien jau 80 metų amžiaus socialinė veikėja, jau 37 metus gyvenanti Detroito ir esanti International Institute, 111 East Kirby st., patarėja Miss Florence Cassidy. Tas Institutas šiomis dienomis padėjo suorganizuoti Trečiąją Metinę Etninių Bendruomenių konferenciją Detroito (Pirmoji įvyko Chicagoje, antroji pernai Detroito).

Pernai tokioje konferencijoje įtraukiau ir į Pietų Ameriką vežuosi... (Maestro žodžių į svetimžemius nedėjau, nes juos tik laisvai čia atpasakojau; bet atpasakojau, tik, labai apytiksliai, nes buvau pasižymėjęs bloknote). (B. d.)

dalyvavę arabai, žydai, negrai, lenkai, serbai, maltiečiai, kroatų, vengrai, graikai, korėjiečiai, ispanai — amerikiečiai, latviai, lietuviai, vokiečiai, ukrainiečiai, Amerikos indėnai ir belgai. Detroito 1938 metų studija mini dar bulgarus, makedoniečius, suomių, italų, slovėnų ir rumunų, o 1951 m. sąrašas papildytas dar albanais, britais, airiais, kanadiečiais, kinais, slovėnais, danais, olandais, estais, japonais, norvegais, filipiniais,

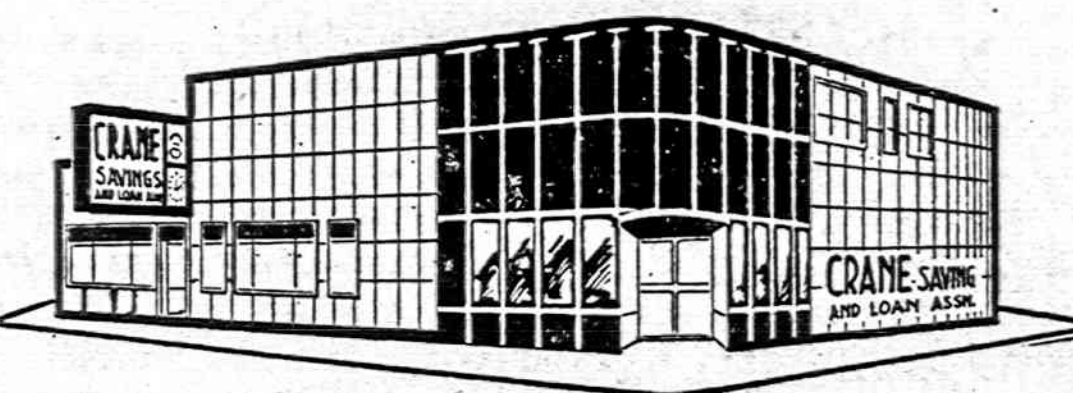
gudais, švedais, šveicarais ir turkais.

Svetur gimusiais piliečiais Detroitas su 25 nuosimėjais stoivi trečioje eilėje — New Yorkas turi 33 svetur gimusių, Clevelandas 26%.

Miss Cassidy sako, kad senoji teorija, jog Amerika yra tautybių tirpomas katilas, yra negera, netikusi ir klaidinga. Ji randa, kad Amerika yra tautybių simfoninis orkestras, kuriam kiekvienas instrumentas turi skirtingą natą, bet visi sudaro gražiausią harmoniją. Mokslininkai tokį tautybių orkestrą ji vadina kultūriniu pluralizmu.

J. Pr.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

5 1/4%

mokama vienu metų certifikatu, \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį, penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaroma.

Chicago Savings and Loan Association

6%

PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4%

PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4%

PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4%

PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5%

PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupyti indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy. 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
tris mėnesius \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Informacija šalpos reikalu

Balto centro valdybos pirmininkas kun. V. Martinkus, atvykęs į Chicago, gegužės 14 d. Jaunimo centre turėjo informacinį pranešimą apie bendros šalpos reikalą. Buvo pakviesti Balto direktoriai, skyrių valdybų atstovai ir visi asmenys, kurie domisi šalpos darbu. Esant skubiam terminui, tai buvo padaryta tik spaudos ir radijo talka. Atvykęs pakviestam skaičiui šalpos darbuotojų. Balto centro valdybos sekretorius Alb. Dzironas atidarė susirinkimą ir pasveikino Balto CV pirm. kun. V. Martinkų bei posėdžio dalyvius, pristatydami Balto direktorių Antaną Gintnerį, pravedę susirinkimą. Dalyva-vo keli direktoriai ir apie 20 Balto šalpos darbuotojų. Svarbiausia buvo sužinoti,

ką šiuo metu svarsto, planuoja ir vykdo Balto centro valdyba. Tokia tema ir vyko visos pasitarimas. Pirmiausia buvo išklaustas pirmininko pranešimas, o vėliau prasidėjo paklausimai ir diskusijos.

Pirmininkas pareiškė, kad jis kalbėsias per vietos radiją tuo reikalu. Jis pažymėjo, kad Balto šalpos visai neremia Kanados lietuviai. Tiesa, kad ten yra kita valstybė ir kitoki įstatymai, bet ir ten lietuviai yra pakviestam skaičiui šalpos darbuotojų. Tiesa, kad ten yra kita valstybė ir kitoki įstatymai, bet ir ten lietuviai yra pakviestam skaičiui šalpos darbuotojų.

Panaši padėtis yra ir kitose valstybėse. Todėl visą šalpos naštą tenka nešti JAV lietuviams. Dabar CV posėdyje yra nutarta, kad Kanados ir kitų valstybių lietuviai, kurie nepadaeda šalpos darbe, negaus jokių pašalpų ir siuntinių pasiuntimui į Lietuvą, Sibirą ar kitur. Tai turi aprūpinti tu kraštų Liet. Bendr. ar tam panašiai.

Plačiau buvo paliesta siuntinių persiuntimo tvarka jų paskirstymas ir atskaitomybė, testamentų palikimo tvarkymas, pašalpa Lenkijos lietuviams, Vasario 16 gimnazijai, vietinės rinkliavos ir jų tvarkymas, kartotekų sudarymas, laimės šulinių tvarkymas, rinkliavų prie bažnyčių surengimai, kaip daroma kas metai Marquette Parko lietuvių kolonijoje, surenkant iki \$1,000 — Daug ir kitokių klausimų buvo paliesta, išsiaiškinta ir sutvarkyta.

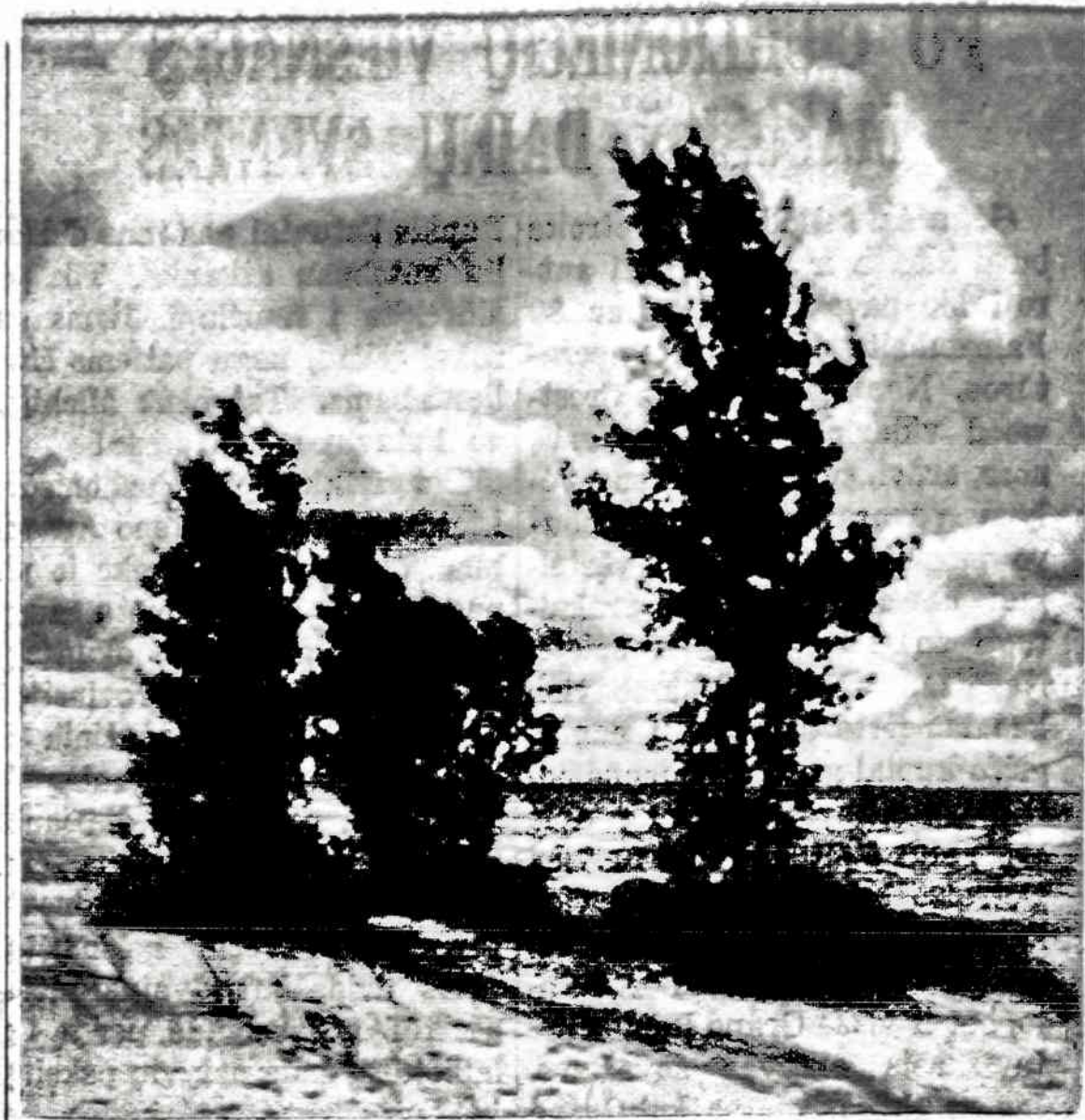
Prof. dr. Juozas Končius, ilgametis Balto CV pirmininkas jau galutinai apiešė Floridą ir rengiasi išvažiuoti pastoviai apsigyvenimui į Romą. Jis dabar švėčia ir savo 80 metų amžiaus sukaktį. Žada atvykti į Dainų šventę, todėl Balto šalpos darbuotojai planuoja jam surengti atsisveikinimą ir pareikšti padėką už jo atliktus darbus šalpos srityje.

Paklausimuose ir diskusijose aktyviai reikišk Alb. Dzironas, dir. D. Bobeliene, dir. J. Mackevičius, F. Sereičikas, O. Zailskienė, A. Stankus, K. Repšys, Litvinas, Baleišytė, K. Juknis ir daug kitų kalbėtojų. Pasitarime dalyvavo ir gerb. kun. Benediktas Sugintas.

A. Gintneris

KIEK ŽMOGUS TURI ŽEMES?

Jeigu visa JAV žemė būtų padalinta kiekvienam šio krašto gyventojui, tai išeitų tiksliai po 20 akrų su truputėliu. JAV turi jau per 200,000,000 gyventojų.

Laimė nereikia nieko daugiau kaip vietos pastovėti, pasidėti ir išsitiesti gražiam Michigano pačeryje.

PATS PAVASARIS

Pavasaris pagaliau jau čia. Pasidžiaukime juo pagal išbuvo apstatytas plieno fabrikų pusmylio ilgumo pastatais su kaskart labiau gausėjais kaminiais, iš kurių kol kas ne po daug dūmų rūksta, bet padangė iki pat Lituanikos (Be-verly Shores) jau melsvame dūmų rūke paskendusi.

Vietiniai prieš plieno fabri-ku invaziją dar nerūgoja, nes tatau žymiai pabrangino sklypų kainas ir namų bei būtų nuomas, bet dėl savo gražiojo ežero ateities liūdnei kraipo galvas.

Gera ar ne, bet šiemet ežero vanduo nepaprastai aukštas ir šaltas, tad tikisi, kad tos imigrantės "alvives" žuvytės spės išmirti ir būti smėlyje palaidotos dar kol vasaros mau-laidos sezonas neprasidėjo.

Deja, kad ir aukštas vanduo, bet paplūdimiuose, ypač išilgai Indiana Dunes State Parko, iš kažkur bangų prinešta popiergalių, sąslavų ir nešvarumų ir tebeirštantių žuvyčių.

Valdžia pristeigė daug naujų valdminių žemės, vandens ir oro svarai saugoti, bet žmonės daugiausia vilties deda į jaunąją kartą moksleivius, skautus ir kitus, kurie vis labiau pradeda žodžių ir darbu rodyti meilę savo gyvenamos žemės aplinkai.

J. Pr.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Prizadėsi - patiešysi, neduosi...

Maskvoje vykusioje komunistų partijos konferencijoje Sovietų Sąjungą kontroliuojantis generalinis sekretorius Leonidas I. Brežnevas užsiminė, o premjeras Aleksėjus Kosyginas prizadėjo dar šiais ir ateinančiais metais taip užversti krautuvų lentynas maistu, drabužiais ir apavu, kad jos ne tik sulinktų, bet vietomis ir lūžti pradėtų. Tų maisto produktų komunistų dirbtuvėse nėra, į krautuves vežti jų negali, bet Maskvon suvažiuosiusiems savo bendradarbiams jie rado reikalo prizadėti ir klausytojus patiešyti.

Balandžio pradžioje Brežnevas, Kosyginas ir visa komunistų partijos viršūnėlė dar buvo išsigandusi Lenkijos uostų darbininkų nuotaukų. Komunistų partijos vadai bijojo, kad Lenkijos darbininkų nuotaukos neperimestų į svarbesnius sovietų pramonės centrus. Nieko Sovietų imperijos valdovai taip nebijo, kaip darbininkų. Visas kitas krašto jėgas jie išnaikino arba pavergė sa-viems tikslams, jie pavergė ir Rusijos darbininkus, bet jie labai gerai žino, kad darbininkai gali padaryti komunistinei sauvalei ir išnaudojimui galą.

Povilas Kulvietis, sovietų valdžios lietuviams pirmo premjero gudo Manišio pavaduotojas ir sovietinės ekonomijos specialistas, Tiesoje prizadėjo reikalą parašė ilgoką straipsnį, kurį pavadino "Liaudies vartojimo prekėms — platų kelią". Kiekvienam turėtų būti aišku, kad "tarybinėje" Lietuvoje niekas plataus ar siauro kelio dabartinę valdžią pastoti negali. Jeigu kada kas bandė jai kelią pastoti, tai sovietų karo jėgų ir specialios policijos buvo likviduotas. Visi "liaudies priešai" buvo likviduoti pirmais rusų okupacijos metais, kiti suimti ir su šeimomis arba be jų išvežti į Sibirą, o tretieji suvaryti į kalėjimus. Plataus vartojimo prekėms kelią gali pastoti tiksliai patys komunistai.

Tas pats Kulvietis skaitytojams primena, kad Alytuje jau pastatyta šaldytuvų gamykla, kad Šiauliuose jau sudedami televizoriai, o Utenoje įrengtas mezginių fabrikas. O Panevėžyje ir Klaipėdoje baigiama statyti didelės pyragaičių kepyklos, kurios galės aprūpinti įvairiausiais pyragaisiais, pašaldintais uogienėmis ir kitokiais prieskoniais. Šiais metais keliose vietose pradėtos statyti duonos kepyklos, kurios aprūpins kiekvieną kolchozą šviežia, šilta ir gerai iškepta duona. Iki šio meto lietuviams dažniausiai tekdavo valgyti žalią duoną, nes

Lietuvoje seni pečiai jau sugriuvo, o naujiems statyti okupantas nedavė ir neduoda medžiagos.

Kulvietis kalba apie priemones "liaudies vartojimo prekėms" gaminti, bet jis bando iš anksto apsidrausti, jeigu dar šiais metais tų prekių pakankamai nebus. Jis primena kas jau šiandien atsitiko, kai Lietuvos valdovai, vykdydami Maskvoje padarytą nutarimą ir gautą įsakymą iš sandėlių vežti prekes į krautuves. Bėdos nebūtų, jeigu tų prekių būtų buvę sandėliuose, bet reikalas pablogėjo, kai paskutinės atsargos iš sandėlių buvo išvežtos, o naujų prekių gamyba iš anksto nepasirūpinta. Taip jau atsitikę su kaikiurėmis maisto atsargomis ir drabužiais. Papasakojes apie nemalonią padėtį dėl nesamų maisto atsargų, jis šitaip rašo:

"O ką jau bekalbėti apie moteriškus rūbus. Kad moterys galėtų pasirinkti pageidaujamo audinio, spalvos, rašto, ūgio, dydžio bei modelio, pavyzdžiui, paltų, jų parduotuvės turėtų būti ne vienas tūkstantis. Aišku, to kol kas dar nėra..." (Tiesa, 1971 m. geg. 11 d., 2 psl.)

Sovietų Sąjungoje gyvenančios moterys paltų pasirinkti negalėjo per 50 metų, tų paltų jos negalės pasirinkti dar kelis metus. Sovietų valdžia moterų į užsienius neišleidžia, o į Maskvą arba Vilnių įleistieji užsieniečiams už geležinės uždangos laikomų moterų nebėrodo. Daug blogiau, kai į krautuves buvo išvežtos maisto atsargos. Sovietų valdžia sandėliuose visuomet laiko maisto atsargas komunistų partijos nariams, čekistams ir sovietų karo vadams. Jiems maisto niekad netrūko ir negali trūkti. Kiti gali badauti, mažiau valgyti, be vakarienės eiti gulti, bet to negali daryti didžiausias privilegijas pasisavinę komunistai ir stipriausi sovietinės valdžios ramsčiai. Kariai ir čekistai turi gerai pavalgyti.

Bet Kulvietis ir čia vilčių nepraranda. Jis tvirtina, kad naujos gamyklos 1975 metais gamins žymiai daugiau gaminių, negu dabar gamina, o sandėlius vėl bus galima pripildyti. Jis rašo:

"Lietuvos buitinės chemijos" firma, kuri jungia penkias panašaus tipo įmones, tapo vieninga buitinės chemijos dirbinių gamintoja respublikoje. Ji privalės atlikti didelį darbą, plečiant buitinės chemijos gaminių apimtį, asortimentą bei gerinant jų kokybę. Jau šiais metais įvairių pastų, miltelių ir skystų preparatų firma numato išleisti daugiau kaip už 20 mil. rublių, o 1975 m. jų gamyba padidės beveik dvigubai. (Ten pat).

Kosyginas maisto produktais prizadėjęs užversti krautuvų lentynas dar šiais metais, o Kulvietis prigamins pastų ir miltelių už penkerių metų. Ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas Kulvietis, matyt, laikosi senos lietuviškos patarlės: — Prizadėsi — patiešysi, neduosi — nesugriešysi...

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

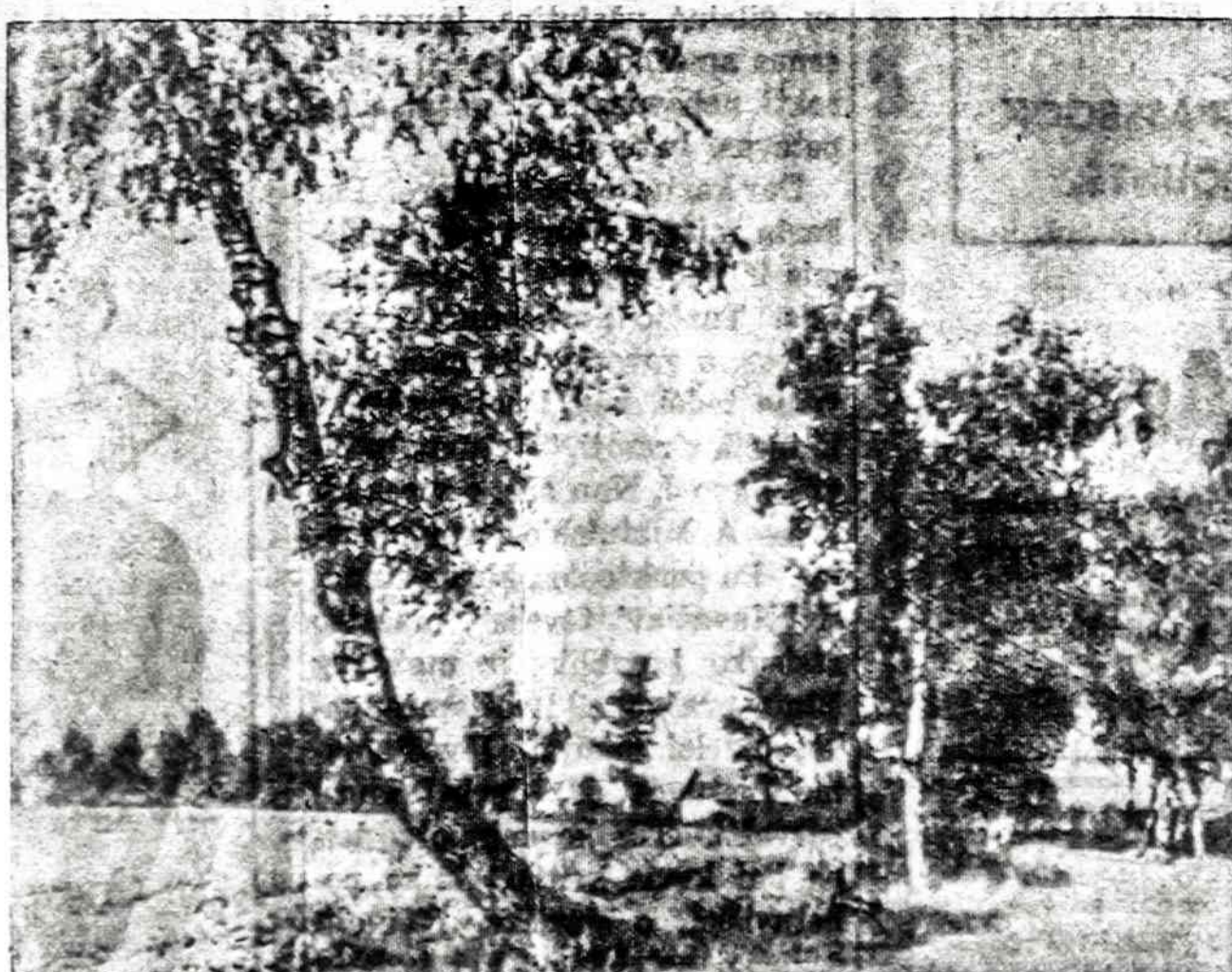
II-oji dalis

13

Raistai, durpynai ir pelkės skirstoma į du tipus: taip vadinamas žemutinės ir aukštutinės pelkės, kurios susiformuoja jose augantys augmenijai bepūvant. Įvairių rūšių nuosėdos teikia maistą vandenyse augantiems nendrynams ir įvairioms vandens žolėms, kurios kas metai nusėda į dugną ir sudaro iš lengvo pūvančių durpių sluogsnius. Tokių pelkių paviršius yra lygus, ar net ir kiek žemesnis nei krantai, todėl jos ir vadinamos žemutinėmis pelkėmis. Joms užankant, ant jų šlapio paviršiaus pradeda želti alksnynai, beržai ir karklynai bei gluosniai su žilvyčiais, o taip pat ir eglaitės bei pušaitės.

Aukštutinės pelkės atsiranda, kai pastorėjusių durpių sluogsnis užauga virš vandens paviršiaus ir čia auganti augmenija, nebesiekdama durpių sluogsnių užgoztą vandenį, pradeda nykti ir menkėti. Šių augalų vietoje pradeda veistis mažiau reiklūs augmenija, daugiausia durpinės samanos, kurios pasitenkina ir vienu liečiam vandeniu bei kritulių teikiama drėgme, sugeramos liečiam vandenį ir savo firštą kilimą ir jį ilgai išlaikydamos.

Šios Kuršių pamario srities pelkės kaip tik ir yra aukštutinio tipo pelkės, tarp jų ir Didžioji Samanų pelkė. Joje durpių sluogsnis turi nuo 6,3 iki 10 metrų storio. Didžiosios Samanų pelkės dalį sudaro užaugęs gan didokas ežeras, kurio viduryje yra likusios bent 45 atviro vandens akys, vietos gyventojų vadinamos burbulinėmis, arba blankėmis. Šie lietuviški pavadi-

Pakelės berželiai Didžiosios Samanų Pelkės srityje

nimai vokiečių mokslininkų buvo įvesti ir į durpių pramonę liečiančios techninės literatūros žodyną, kur užakusių ežerų atviro vandens akims apibūdinti yra vartojamos "Burbolienė" ir "Blaenken" sąvokos. Tokių atviro vandens akių pakraščiai yra tvirti ir išlaiko žmogaus svorį. Čia auga kreivos pušaitės, gomonotniškose raisto erdvėse. Kai kur pasimaišo beržas keru-žis. Iš kitų augalų šiuose plotuose mėgsta veistis pelkinio gailio krūmai, baltasis viržis, spanguotės, bruknės ir gervuogės. Čia taip pat galima rasti ir saulės asarėles (Drosera), šiaip jau gana retą, vabzdžiū-virškinantį augalą.

Kellonė per tokį raistą būna gana varginanti. Nei kelių, nei ryškesnių takelių čia nerasi. Vidurvasario saulė kepina be pasigailėjimo, ji apie galvą be paliovos lyg kulipkos zuja grėsmingai žvimbiantys ir dūžiantys įkryūs vabzdžiai — bimbalai, gyliai, sparvos, vapsvos, širšės, bambliai. Be to, vietos gerai nepažįstantiam asmeniui yra gana pavojinga klaidžioti po tokius raistus. Samanų dangos paviršius siūbuoja po kojomis, žingsnių žengiant kojos klimpsta į drėgnas prisitunkusius kimmus, iš kurių ir visas šalis trykšta rudo, dourpino vanednų sriautai. Neatsargus keleivis gali įklampti į lengvu samanų sluogsniu padengtą atviro vandens

duobę ir nugarinėti į prarają. Ne veltui vietiniai gyventojai turi sukūrę apie raistus begalę šūripulingų pasakojimų, jog raistuose prisilaiko nelabasis, kuris stengiasi pakeleivį suklaidinti ir jį prazudyti. Kai kurie raistai tiesiog ir vadinami paklydimų raistais ir klystpelėmis. Užtat iš didesnių miestų į raistus atvykę botanikai, gamtininkai, durpynų tyrinėtojai ir mokslinių ekskursijų grupės savo kelionės vadovais kviečiasi vietinį gyventoją, gerai žinantį apylinkes ir vietos pelkynų charakteristikas. Vis tik būvo įdomu girdėti, kad net ir vietinis lietuvis, tokių ekskursijų vadovas kartą išsireiškė, jog toms kelionėms po raistus jis kiekvieną kartą atperka net ir sunkiausias savo gyvenime papildytas, ar dar ateityje jo daliai išpulsiančias nuodėmes.

Mokslininkai, tyrinėję Didžiosios Samanų pelkės išsivystymo istoriją, yra atidengę daug įdomių paslapčių. Atvirų vandens akių gėlmė čia stiekia 8 — 10 metrų. Bet kitose vietose raiste randasi nemažos apimties kalnelių grandinės tvirtos žemės plutos, su derlingu dirvožemiu ir šiose vietose išsikūrusiais kaimais. Taigi, šios pakylesnės vietos čia išsilaikė iš tų senų laikų, kai žemės pluta šiame rajone pradėjo grimsti ir šias vietas užliejo prasiveržęs marių ar jūrų vanduo. Kad žemės pluta prieš daug tūkstančių metų buvo įdubusi liudija ir tas faktas, jog durpynų dugne po storu durpių sluogsniu užtikami medžių kelmai — liekanos čia amais laikais prieš jūros įsiveržimą augusio miško. Žemės paviršiaus grinzdimo ir kilimo ar atsitiesimo procesai yra labai lėti, beveik nepastebimi žmogaus akiai, nes per šimtą metų žemės paviršiaus lygis pakinta tik 30-čia centimetru. Bet per ilgus tūkstantmečius tas žemės paviršiaus lygio svyravimo procesas atneša didelius pasikeitimus.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3225
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.,
treč. ir sešd. tikslai susitarus.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti 31-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešd. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešd. dienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLIŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 popiet, ketvirtadienį,
nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
nuo 12 iki 8 val. vak. Sešdadienį ir
sekmadienį ir trečadienį uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.,
penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešdadienį
nuo 2-4 popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tel. GIB 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDOS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bap.
dažai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Sešdadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill., 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

NAUJIENAS
LIETUVIŲ TAPETŲ PARODA
ir progos muzikui
NAUJIENAS

CICERO PALAIDOJOME ANTANĄ LUKAUSKĮ

Antanas Lukauskis buvo ilgametis šios kolonijos gyvenimojas ir geras amatininkas. Visų buvo mėgiamas dėl savo malonaus būdo. Teko jam gyvenime ir kartumų patirti. Pirmas skaudus smūgis jį ištiko, kai mirė jo žmona. Pergvenęs tą liūdesį, jis vėl išitraukė į gyvenimą: susirado sau ištikimą draugę ir jo gyvenimo dienos pragiedrėjo. Laimingai susilaukė ir pensininko amžiaus. Žodžiu, gyvenimas, kaip sakoma, susiklostė

GRADINSKAS

MOKYKLOS BAIGIMO
DOVANOMS
TIK \$15.00 UŽ AM-FM
GARANTUOTĄ RADIJĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERKENAS
2047 W. 67th Pl., Walbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Sešdadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jū tikrai pritrūks.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

TERRA
Brangenybės, laikrodžiai, dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telefonas: 434-4660

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9322

MARQUETTE MATTRESS CO.
Mattresses Box Springs, all sizes.
Brand Names, discontinued patterns.
Mixed matched sets — up to 50 percent
off. Bunk beds, trundle, sleepers.
Bedroom Suites. Quality at low, low
prices.
3150 West 63rd Street, Chicago
Phone 434-5815

taip, kad gyvenk ir aorak, juo labiau, kad buvo apsirūpinęs ir savo pastoge.
Bet štai prieš kurį laiką nei iš šio nei iš to prisimetė nelojanti liga. Žmonelė, nesiskaitydama su išlaidomis, dėjo visas pastangas jo gyvybei išgelbėti. Bet ištūti: nepagydomos ligos priblokštas, jis atsiskyrė su šiuo pasauliu. Pašarvotas buvo sekmadienį Butkaus koplyčioje (1446 S. 50 Ave.). Laidotuvės įvyko gegužės 18 d. Iš koplyčios buvo nulydėtas į šv. Antano parapijos bažnyčią, kur laidojimo apeigoms vadovavo klebonas Stankevičius.

Iš bažnyčios velionis buvo nulydėtas į šv. Kazimiero kapines ir palaidotas nenaudojant kablų. Palydovų buvo apie šimtas. Jie po laidotuvių buvo pakviesti į restoraną užkandžių.

Šių laidotuvių proga noriu padaryti vieną pastabą. Velionis priklausė šv. Antano draugijai, kurios įstatuose yra pažymėta, kad nario mirties atveju draugija paskiria tris grabnešius. Tačiau iš tos draugijos nebuvo nė vieno grabnešio! Tai jau nepateisinama, nes dėl to susidaro daug nemalonių. Tuo tarpu Raudonos Rožės klubas, kuriam velionis priklausė, savo pareigą atliko, prisiėdamas tris grabnešius.

Mano patarimas draugijoms tokis: jei ką pažadate tai bandykite ištesėti. Cicero D.

Senas čikagietis zoologijos sode

Birželio 12 d. Lincoln Parko zoologijos sode įvyks nemaža šventė su įvairiomis pramogomis vaikams, su orkestrais, klaunais ir lėlių teatrais. Proga — seniausio pasaulio šimpanzės 50 metų gimimo diena. Zoologijos sodo šimpanzė "Heinie" į Čikagą atvyko 1924 m. iš Vakarų Afrikos džunglių ir turėjo apie 3 metus. Jis dabar yra seniausias Lincoln Parko rezidentas. Jis pergyveno gorilą Bušmaną, du dramblus ir hipopotamą.

Sodo direktorius dr. Fisher pareiškė, kad Heinie sulaukė gan ilgo amžiaus, nes šimpanzių amžiaus vidurkis siekia apie 30 metų. Dėl to reikia sveikinti Heinio prižiūrėtojus ir maitintojus. Šimpanzė suėda per dieną 10 svarų maisto: žalios arklėnos, šviežių vaisių ir daržovių, biskvitų ir pieno. Per savaitę Heinie gauna tris žalius svogūnus. Jis sveria 160 svarų ir dar žada ilgai gyventi, nes tebeturi visus dantis ir labai aktyvus savo narve.

Kas pakelia ir nepakelia mokesčius

Cook apskrities mokesčių tvarkytojas Cullerton sudarė pataisyimų sąrašą namų savininkams, kurie dažnai bijo įdėti į savo namus daugiau darbo ar pinigų, nes tada pakeliami tų namų mokesčiai.

Nurodoma, kad savininkai gali drąsiai taistyti šaligatvius ir takus, gali remontuoti laiptus ir prieangius, sodinti gėles ar medžius. Nuo tų pagerinimų nebus padidinti mokesčiai. Savininkai, kurie keičia elektros vietas ar kanalizacijos sistemą, turi gauti miesto leidimą, tačiau mokesčių ir tie dalykai nepakelia. Taip pat pakeltiniai grindų, įtaisymai naujų spintų, galimi be mokesčių pakelimo.

Kapitaliniai remontai, kurie padidina pastatą, naujų vonių įrengimai, visiškai namo vidaus atnaujinimas ar pakeitimas iš vieno buto į kelis butus jau atsiliepiama ir mokesčius. Cullertonas kviečia visus namų savininkus ateiti į County Building, į jo įstaigą ketvirtame aukšte ir pasiimti sąrašą.

Pakistano prekybininkas Karachio mieste turguje nesulaukė prašymų savo prekių, bet patogiai įsitaisęs laukia, kol ateis pirkėjas.

Čikagoje integracija ne tokia greita

Amerikos miestų reikalų specialistas Pierre de Vise, kuris vadovauja Čikagos ligošinių studijoms, apskaičiavo, kad Čikaga, sprendžiant pagal paskutinį 1970 m. gyventojų surašymą, kaip ir buvęs per 1960 m. surašymą daugiausia segreguotas miestas. Čikagos rasinė integracija esanti blogiausia iš visų didžiųjų Amerikos miestų.

De Vise nurodo, paėmus visą metropolinės Čikagos apylinkę, negrų dauguma gyvena pačioje Čikagoje, Gary mieste, Hammonde ir East Chicago. Šioje apylinkėje yra 267 atskiros vietovės, tačiau 99% negrų gyvena tik 16-koje.

Priemiesčių aštuoniuose apskrityse yra 263 tūk. negrų 80% gyvena tik 12-koje. Net 207 priemiesčiai turi negrų mažiau kaip 1%, ir tai daugiausia tarnai ir tarnaitės, kurių buvo daugiau 1960 metų surašyme.

Tik trys priemiesčiai, kurie 1960 m. turėjo vien baltus gyventojus, dabar jau turi

negrų: Park Forest, Midlothian ir Tinley Park.

Toliau šis statistikos eksperimentas nurodo, kad prieš 10 metų Čikagos baltųjų rajonui pasikeisti iš baltų į juodą reikėdavo 13 metų. Dabar tas pasikeitimas trunka 12 metų.

Net 78% Čikagos negrų gyvena rajonuose, kurie yra virš 90% juodi. Prieš 10 metų tik 66% negrų gyveno tokiose apylinkėse.

— Simanas Daukantas —
teislininkas. Lietuvos istorikas.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

★
— Brighton Parko Namų Savininkų Organizacijos susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 23 d. 11 val. ryto po Lietuviškų misionierių mokyklos patalpose. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Bus svarstomi svarbūs reikalai. Valdyba

— Lietuvių žagarės klubo pusmetinio susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 23 d. 1 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Birželio mėnesį susirinkimo neturėsime, nes tą dieną yra rengiamas klubo piknikas. Taigi malonėkite dalyvauti susirinkime. Taigi neužmirškite užsimokėti klubo mokesčius laiku. J. Keturakis, rašt.

A. A.
ELZBIETA MISEVIČIENĖ
Gyv. 6922 So. Maplewood Ave.

Mirė 1971 m. gegužės 20 dieną, 3:40 val. popiet, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Oželių kaime.
Amerikoje gyvena 66 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Ruth (Kilokaitė), 2 dukters — Dolores Sikora, jos vyras Leonard ir Lee Alm, jos vyras Mal, anūkai — Sharon ir Robert Sikora, Fred Scott, Jerrey ir Roy Alm, sūnėnas Albert Glenn su šeima ir dukterėčia Helen Stett su šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko brolis Antanas su šeima.
Priklausė Kestučio Pašalpos klubui ir Amerikos Lietuvių Piliėčių klubui.
Sėdadienį, 5 val. vak. kūnas bus pašarvotas Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.
Pirmadienį, gegužės 24 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Elzbitos Misevičienės giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, anūkai, giminės.
Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A. + A.
ALEX GLINSKIS
Gyv. Chicago, Illinois

Mirė 1971 m. gegužės 20 d. 6:00 val. popiet, sulaukęs 78 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Smilgių valsčiu.
Amerikoje išgyveno 58 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Ruth (Kilokaitė), 2 dukters — Dolores Sikora, jos vyras Leonard ir Lee Alm, jos vyras Mal, anūkai — Sharon ir Robert Sikora, Fred Scott, Jerrey ir Roy Alm, sūnėnas Albert Glenn su šeima ir dukterėčia Helen Stett su šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Uptytės Draugiškam klubui.
Sėdadienį, 3 val. kūnas bus pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.
Pirmadienį, gegužės 24 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Alex Glinskis giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukters, giminės.
Laidotuvių Direktorai Dovydas P. Gaidas ir Geraldas F. Daimid. Tel. LA 3-4440.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**

Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

**STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)**
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMmodore 4-2228
South Holland, Illinois

